

Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 2. juni 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om forpligtende kommunale samarbejder [af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Ændringsforslag

Indenrigs- og sundhedsministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. februar 2005 og var til 1. behandling den 15. marts 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kommunaludvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Teknisk gennemgang

Mandag den 28. februar 2005 afholdt Indenrigs- og Sundhedsministeriet teknisk gennemgang af lovforslagene vedrørende kommunalreformen i Kommunaludvalgets regi, herunder dette lovforslag.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og indenrigs- og sundhedsministeren sendte den 1. december 2004 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2004-05, 1. samling, alm. del - bilag 66. Indenrigs- og sundhedsministeren har som svar på udvalgets alm. del - spørgsmål 20 fra folketingsåret 2004-05, 1. samling, løbende oversendt kopi af de indkomne høringssvar og den 24. februar 2005 sendte indenrigs- og sundhedsministeren et notat om høringssvarene til udvalget.

Politisk aftale

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af kommunalreformen. Lovforslaget er en udmøntning af aftalen fra juni 2004 mellem regeringen og Dansk Folkeparti om en strukturreform og aftalen om en udmøntningsplan fra september 2004 mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

Sammenhæng med andre lovforslag

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med især følgende lovforslag:

Forslag til lov om regioner m.v. (L 65)

Forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen (L 67)

Forslag til lov om revision af den kommunale inddeling (L 68)
Forslag til lov om regional statsforvaltning (L 70)
Forslag til lov om regionernes finansiering (L 71)
Forslag til lov om kommende borgerservicecentre (L 72)

Andre møder

Den 3. maj 2005 deltog udvalget i Folketingets Retsudvalgs høring om retssikkerhedsmæssige konsekvenser af kommunalreformen.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Landbrugsraadet.

Indenrigs- og sundhedsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

4. Politiske bemærkninger

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget henviser til partiernes generelle bemærkninger i betænkningen til L 68.

Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget vil stemme for lovforslaget ved 3. behandling som en konsekvens af den aftale, som S og RV har indgået med regeringen og Dansk Folkeparti om den kommunale inddeling.

S og RV er enige i behovet for særlige løsninger, der tilgodeser og tager hensyn til de særlige forhold for vore økommuner. Derfor havde S og RV gerne set, at lovforslaget om forpligtende kommunale samarbejder alene havde været rettet imod deres særlige forhold.

Da kun to mindre kommuner – bortset fra økommunerne – har valgt at benytte muligheden for at indgå forpligtende kommunale samarbejder med en nabokommune, er skadevirkningerne begrænsede. Det står i øvrigt disse to kommuner frit for på et senere tidspunkt at indgå i en sammenlægning med en nabokommune, såfremt det etablerede samarbejde bliver problematisk, og der mellem kommunerne kan opnås enighed herom.

S og RV skal henvise til vore generelle betækningsbidrag til den samlede strukturreform, som er optrykt i betænkningen til L 65 (regionsloven) og til betækningsbidraget til L 67 (procedureloven), som bl.a. omhandler vilkårene for medarbejderne i forbindelse med strukturreformen.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget vil stemme nej til forslaget ved 3. behandling. Dette forslag har de facto gjort det umuligt for flere kommuner at fravælge sammenlægning med nabokommuner dels på grund af de rigide krav om, at der skal være mindst 20.000 indbyggere i en

kommune for at undgå et forpligtende samarbejde, dels samarbejdets indhold, som fjerner små kommuners indflydelse på en række kommunale kerneområder, bl.a. på miljø- og socialområdet.

SF ser gerne kommunesammenlægninger. En række mindre kommuner har ikke været bæredygtige, og man har således med rette kunnet sætte spørgsmålstegn ved kvaliteten i opgavevaretagelsen (jf. i øvrigt SF's bemærkninger til L 65, hvor SF's holdning til kommunalreformen er fuldt udfoldet). Men 20.000 er ikke noget helligt indbyggertal for SF. Bæredygtighed hænger nemlig også sammen med en række andre forhold:

- Geografi,
- placering i forhold til vækstområderne i Danmark,
- befolkningssammensætning,
- mulighed for en retfærdig kommunal udligning.

Endelig er det SF's vurdering, at lovforslaget ikke er kommet til at fungere som et reelt alternativ for alle kommuner med under 20.000 indbyggere, men primært er endt som et redskab for indenrigs- og sundhedsministeren og forligspartierne bag sammenlægningsaftalen af 3. marts 2005, så de har kunnet få deres interne politiske kabale omkring kommuneinddelingen til at gå op.

Enhedslistens medlem af udvalget indstiller lovforslaget til forkastelse ved 3. behandling. EL henviser til betækningsbidraget til L 65, og skal om det konkrete lovforslag bemærke, at forslaget i praksis har gjort det svært at opretholde mindre kommuner. Enten har kommunerne skulle slås sammen, eller de har skullet indgå meget forpligtende samarbejder på en række vigtige områder.

EL ønsker ikke kommuner tvunget sammen i nye store enheder, eller forpligtende samarbejder, der fjerner beslutningerne væk fra den enkelte, og over i uigennemsigtige samarbejdsorganer.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *indenrigs- og sundhedsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF og EL):

Til § 1

1) I *stk. 2, nr. 3, litra n*, ændres »§ 11 g og« til: »§ 11 g,«.

[Konsekvensændring]

2) *Stk. 2, nr. 3, litra o*, affattes således:

»o) § 2, stk. 1, nr. 5, litra a, jf. § 18, stk. 3, i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne og«.

[Konsekvensændring]

3) I *stk. 2, nr. 3*, indsættes som nyt litra:

»p) lov om privat bortskaffelse af spildevand på Sejerø og andre småøer og i områder med spredt bebyggelse og regler udstedt i medfør af loven,«.

[Lov om privat bortskaffelse af spildevand på Sejerø og andre småøer og i områder med spredt bebyggelse omfattes af forpligtende kommunale samarbejder]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af nr. 3, hvorved der føjes et nyt litra til lovens § 1, stk. 2, nr. 3.

Til nr. 2

Ændringen af henvisningen til lov om støtte til udvikling af landdistrikterne er en konsekvens af det af Folketinget den 19. maj 2005 vedtagne lovforslag nr. L 123 – forslag til lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven). Ved L 123 ændres henvisningen, der vedrører kommunale opgaver vedrørende tilskudsordningen for miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, fra § 2, stk. 1, nr. 4, litra a, i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne, til § 2, stk. 1, nr. 5, litra a, i samme lov. Ændringen har ingen indholdsmæssig betydning.

Til nr. 3

Efter lovforslaget skal alle kommunale opgaver på miljø- og naturområdet med undtagelse af enkelte opgaver på naturbeskyttelseslovens område være omfattet af de forpligtende kommunale samarbejder.

Efter § 8 i lov nr. 8 af 3. januar 1992 om privat bortskaffelse af spildevand på Sejerø og andre småøer og i områder med spredt bebyggelse kan miljøministeren fastsætte regler om etablering af private spildevandsanlæg på småøer med ikke over 1000 indbyggere og i områder med spredt bebyggelse. Sådanne regler kan indeholde bestemmelser vedrørende kommunale opgaver. De kommunale opgaver vil i givet fald kunne omfatte gennemførelse af en afstemning blandt bolig- og grundejere om etablering af private spildevandsanlæg, fastsættelse af frist for udførelsen o. lign.

På denne baggrund foreslås det, at også lov om privat bortskaffelse af spildevand på Sejerø og andre småøer og i områder med spredt bebyggelse omfattes af de forpligtende kommunale samarbejder.

Erling Bonnesen (V) Troels Christensen (V) Michael Aastrup Jensen (V) Leif Mikkelsen (V)

Jens Vibjerg (V) Poul Nødgaard (DF) fmd. Kristian Thulesen Dahl (DF)

Christian Wedell-Neergaard (KF) nfmd. Allan Niebuhr (KF) Arne Toft (S) Karen Hækkerup (S)

Magnus Heunicke (S) Ole Stavad (S) Margrethe Vestager (RV) Ole Glahn (RV)

Kristen Touborg (SF) Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurinn hövdu ikkje meðlimmer í udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V) 52

Enhedslisten (EL)

6

Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 69

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat, fra indenrigs- og sundhedsministeren
2	Tidsplan for besvarelse af skriftlige spørgsmål
3	Henvendelse af 7/4-05 fra Landsbrugsraadet
4	Kopi KOU L 65 om kommentar til henvendelse fra Landbrugsraadet, til indenrigs- og sundhedsministeren
5	Oversigt over spørgsmål, der er stillet på lovforslaget pr. 18/4-05
6	Oversigt over spørgsmål, der er stillet på lovforslaget pr. 27/4-05
7	Oversigt over spørgsmål, der er stillet på lovforslaget pr. 11/5-05
8	1. udkast til betækning
9	Oversigt over spørgsmål, der er stillet på lovforslaget pr. 23/5-05
10	Kopi REU alm. del - svar på spørgsmål 125 om kommentar til henvendelse fra Oluf Jørgensen, Danmarks Journalisthøjskole vedrørende retten til aktindsigt, fra indenrigs- og sundhedsministeren
11	Ændringsforslag, fra indenrigs- og sundhedsministeren
12	2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 69

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om hvorvidt det er korrekt, at de kommuner, der skal indgå i et forpligtende samarbejde også skal deponere det samme beløb, som de kommuner der skal sammenlægges, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om begrundelse for, at dokumenter, der ellers ville være genstand for aktindsigt, undtages fra reglerne om aktindsigt, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om ministeren vil fremsætte ændringsforslag, der sikrer, at den delegerende myndighed er erstatningsansvarlig for fejl, som den udøvende myndighed begår, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå